

Posudek vedoucího práce
Jan Böhm (1888-1959). Prvorepublikový podnikatel a pěstitel růží

Bc. Veronika Jungmannová

Diplomová práce

FF UK, Praha 2024, 105 s. + přílohy

Předmětem výzkumu předložené práce jsou osudy šlechtitele a pěstitele růží Jana Böhma, přičemž autorka zaměřila svůj zájem primárně na jeho podnikatelské aktivity v meziválečném období – tj. na růžařský podnik Böhm-Blatná. Práce staví na metodologii dějin podnikání. Analyticky pojednává fungování podniku, výrobní faktory, sortiment, organizaci a jeho řízení, prodejní strategie, propagaci a v neposlední řadě se vyjadřuje k jeho efektivitě. Ve zpracování se odráží dlouhodobý autentický zájem autorky, ostatně částečně mohla navázat na výsledky svého bakalářského výzkumu, který se věnoval zahradní architektuře meziválečného období. Téma i zvolená optika *business history* zaslouží ocenění – dějiny podnikání náleží v současném badatelském diskursu k bohatě rozvíjeným platformám doma i v zahraničí, ostatně případových studií u nás je stále nedostatek a představují žádaný příspěvek do diskuse.

Autorka opřela svůj výzkum o existující literaturu k dějinám zahradnictví, seznámila se s domácími odbornými texty k dějinám podnikání (byť zde by bylo možno záběr literatury jistě rozšiřovat, především potom směrem k zahraničí), do úvodní kapitoly funkčně zakomponovala charakteristický narativ spjatý s Böhmovou osobností (nesený v duchu nekritických vzpomínek a těžící z konstruktů selfmademanství). Z hlediska pramenné základny se autorka musela vypořádat se značnou torzovitostí, výtěžila především dokumenty a fotografické materiály v Městském muzeu Blatná, Böhmovy vzpomínky a bohatě pracovala s dobovým tiskem (nejen odborným). Hlubší rozpracování by si v textu zasloužila pasáž věnovaná metodologii (*business history*, strukturní analýza), byť dle struktury práce není pochyb o tom, že autorka měla svůj postup dobře promyšlený a postupovala systematicky.

Zaujetí optiky *business history* v situaci, kdy dokumenty, na nichž *business history* obvykle staví (tj. účetní materiály), nejsou dohledatelné anebo se jich dochovalo velmi málo, kladlo na autorku zvláštní nároky. Je třeba ocenit, že i když nebylo možno určité aspekty podnikání pojednat v požadované míře, autorka se pokusila o jejich ozřejmění s využitím alternativních zdrojů, předložila plausibilní teze. Za nejprínosnější považuji kapitolu věnovanou aspektům prodeje (expedice, ceny, množstevní slevy), kde se autorka mj. pokusila o rekonstrukci sítě klientely Böhmova zahradnictví (mapu v příloze by však bylo vhodné zvětšit a opatřit zevrubným komentářem), a také pasáže pojednávající promyšlenou propagační strategii (k propagaci autorka publikovala dílčí text již v průběhu studia v časopise *Hospodářské dějiny/Economic history*). V případě biografie Jana Böhma se autorce podařilo oslabit zažitý narativ o Böhmovi jako o selfmademanovi, když přesvědčivě argumentovala „silou“ rodinného zázemí, především potom předáváním *know-how* v rámci rodiny (otec zahradník-synové zahradníci). Za nosnou v tomto směru považuji i tezi přednesenou v závěru práce ohledně dělby rolí v rámci Böhmovské zahradnické větve (vícegenerační rodinný podnik).

Závěrem konstatuji, že autorka předložila původní, pramenně založenou práci, jež je jednoznačně přínosem do současného badatelského diskursu dějin podnikání. Z formálního hlediska text splňuje veškeré parametry vědecké práce, disponuje adekvátním vědeckým aparátem, má obrazovou přílohu. Se závěry práce se plně ztotožňuji, dle mého názoru by si text po zapracování dílčích podnětů plynoucích z posudků a z obhajoby zasloužil publikování. Další rozvíjení tématu by mohlo např. cílit na lepší porozumění pohybu firmy na trhu (možnost komparace s dalšími zahradnickými podniky, větší zohlednění konkurenčního prostředí). Práci s potěšením doporučuji k obhajobě (návrh klasifikace: velmi dobře).

V Praze dne 9. 6. 2024

PhDr. Barbora Štolleová, Ph.D.